Jenštejnský občasník

ZÁŘÍ 2012

ÚVODNÍ SLOVO

V tomto čísle zaměříme svoji pozornost na rozpočet obce. O tom, jaká zodpovědnost plyne z péče nejen o své peníze, ale i o ty obecní, jsem se přesvědčila po akci Loučení s prázdninami. Vzala jsem si na starost sbírku určenou na mateřskou školu. Bohužel v noci po slavnosti se k nám někdo vloupal a odnesl si nejen pokladnu, ale i naše peněženky. Loučení s prázdninami – děti čeká pevnější režim, odpadá letní euforie a nastupují starosti a zodpovědnost. Totéž potkalo mě – můj optimismus (a co si budeme povídat – i naivita), vzal za své. Stačil jeden člověk, který si odnesl peníze, které nepatřily jemu ani mně. Moje vystřízlivění z léta proběhlo rychle – obíhám úřady, jednáme s pojišťovnou. Cituji moudré hlavy z mého okolí: „s cizími penězi nechci mít nikdy nic společného“. Já se přidávám a podtrhuji (tedy minimálně do dalšího Loučení s prázdninami). V naší obci se nicméně nachází lidé, kteří s našimi (legálními) penězi co do činění mají. Jak to vypadá a zda to dělají dobře, si můžete přečíst v tomto čísle.

Tereza Jiroutková

Jak budou vypadat daňové příjmy Jenštejna od nového roku

Obec Jenštejn bude mít vlivem nárůstu počtu hlášených obyvatel a změny rozpočtového určení daní od roku 2013 významně větší daňové příjmy.

Po dlouhých letech vyjednávání se politická reprezentace dohodla na částečném narovnání rozdílů mezi příjmy malých a velkých měst v České republice, a to novelou tzv. zákona o rozpočtovém určení daní. Tato změna přinese od roku 2013 do rozpočtu obce Jenštejn podle odhadu navíc cca 1,2 mil. Kč, od roku 2014 dokonce 1,8 mil. Kč (cca 20 % navýšení). Současně dochází v Jenštejně k trvalému nárůstu počtu hlášených obyvatel (994 obyvatel k 31. 8. 2012), což taktéž vede ke zvýšení daňových příjmů obce.

Jelikož jsou daňové příjmy pro obec naprosto dominantním zdrojem příjmů s přibližně 80 % podílem na celkových příjmech, je tato skutečnost pro další rozvoj Jenštejna mimořádně důležitá a pozitivní.

Od roku 2013 dojde především k navýšení podílu, kterým se v souhrnu města a obce v České republice podílejí na daňových příjmech. Tato skutečnost by však sama o sobě nevedla ke zvýšení příjmů Jenštejna ve výše uvedeném rozsahu. Důležité také je, že se zvyšuje váha kritéria prostého počtu obyvatel. Dle propočtu Ministerstva financí by se tak podíl Jenštejna na sdílených daních měl zvýšit z průměrné částky 6,6 tisíc Kč za rok na jednoho hlášeného obyvatele na částku 7,8 tis. Kč. Vycházíme-li tedy z předpokladu, že ke konci roku 2013 bude reálně v Jenštejně hlášeno cca 1020 obyvatel, je výše uvedená částka navýšení touto legislativní změnou za jinak stejných podmínek o 1,2 mil. Kč reálná.

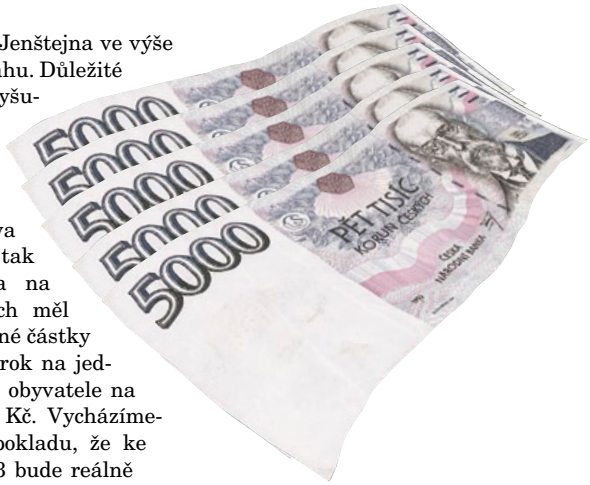

Novelou se také zavádí kritérium pro rozdělování sdílených daní spočívajících v počtu dětí v mateřských školách a žáků v základních školách zřizovaných danou obcí. Váha tohoto kritéria bude činit 7 %. Vezmeme-li v potaz, že v nově budované mateřské škole Jenštejn bude zřizováno 48 míst a podíváme-li se na příjmy obcí s podobným počtem obyvatel, podobnou rozlohou a s podobným počtem těchto míst ve škole či školce, pak dojdeme k odhadu, že od roku 2014 bude obec Jenštejn dostávat dalších odhadem 0,6 mil. Kč příjmů ročně, které by měly v běžném provozním roce pokrýt zcela provozní náklady této MŠ.

Pokračování na straně 3

KONTAKTY

Jiří Sojovský, starosta
+420 724 176 894
starosta@jenstejn.com

Petr Dovolil, místostarosta
+420 724 175 988
petr.dovolil@jenstejn.com

Simona Vlasová,
vedoucí sekretariátu starosty
+420 286 851 985
info@jenstejn.com

Úřední hodiny

Pondělí	8:00–11:00	16:00–19:00 hod.
Středa	8:00 –11:00	13:00–16:00 hod.

Nezapomeňte se podívat na oficiální stránky obce na www.jenstejn.com a na diskusní fórum www.jenstejn.eu.

Obecní SMS info: Nechte si zasílat aktuality z dění obce na svůj telefon. Pošlete SMS ve tvaru IK JENSTEJN REGISTRUJ na telefon +420 605 733 680.

Pošta
Pracovní doba pošty v Jenštejně:

Pondělí	8:00–10:00	14:00–18:00
Úterý	8:00–10:00	14:00–16:00
Středa	8:00–10:00	14:00–18:00
Čtvrtek	8:00–10:00	14:00–16:00
Pátek	8:00–11:00	

Pracovní doba pošty v Zelenči:

Pondělí	8:00–10:00	14:00–18:00
Úterý	8:00–10:00	14:00–16:00
Středa	8:00–10:00	14:00–18:00
Čtvrtek	8:00–10:00	14:00–16:00
Pátek	8:00–10:00	14:00–16:00

Knihovna
Otevřeno je každý čtvrtek od 17.00 do 19.00 hod.

Obecní policie
+420 724 111 222
hlídka OP Radonice

KRÁTCE

Fórum Jenstejn.eu
Každý měsíc zveřejňujeme na stránkách Jenštejnského občasníku v rámci bloku Kontaktů také odkaz na diskusní fórum www.jenstejn.eu. Tyto stránky vznikly jako reakce na chybějící internetovou diskusi na oficiálních stránkách obce a jejich provozovatelé si kladou podmínku, že přístup do historie diskusí mají pouze obyvatelé obcí Jenštejna

a Dehtár. Pokud tedy přístup nemáte, můžete jej získat prostřednictvím formuláře, kde uvedete svoje kontaktní údaje. Administrátor vám pak obratem pošle aktivační kód. V současné době Fórum obsahuje 3 sekce, a to: Veřejné fórum, Životní situace a Bazar. Veřejné fórum je určeno na výměnu názorů mezi obyvateli obce na vybraná témata (např. doprava, obecní úřad, školka atd., nově pak přibyla problematika bezpečnostních kamer v obci). Životní situace jsou možností, jak se podělit o zkušenosti při nahlašování se do obce, případně hledání doktora apod.

Volby do zastupitelstva
V letošním roce proběhnou v České republice volby do zastupitelstev krajů. Uskuteční se ve dnech 12. a 13. 10. V první den voleb proběhne hlasování od 14.00 do 22.00 hodin, druhý den se bude hlasovat od 8.00 do 14.00 hodin. Sčítání výsledků hlasování proběhne v sobotu bezprostředně po uzavření volebních místností. V rámci obce Jenštejn bude pouze jeden volební okrsek. Hlasování bude probíhat tradičně v sídle Obecního úřadu Jenštejn. Bližší informace jsou dostupné na webových stránkách obce a na úřední desce OÚ Jenštejn.

Výběrové řízení
Obec Jenštejn vypisuje výběrové řízení na místo ředitele/ředitelky Mateřské školy Jenštejn s předpokládaným nástupem do funkce 1. února 2013. Ukončení řízení je 27. 9. 2013. Podrobné informace informace na www.jenstejn.com.

Nové přechody pro pěší

Návrhy rozvojového výboru na nové přechody v obci dostaly konkrétní podobu.

Kromě nově natřených stávajících přechodů byl nově zakreslen i přechod před hostincem U Cafourků, který umožní bezpečné pěší napojení mezi oběma částmi obce, které dělí hlavní silnice.

Druhým novým přechodem, který je připraven k realizaci, je už v minulém volebním období navržený přechod v Dehtárech. Ten je náročnější než už hotový v centru Jenštejna. Podle předpisů totiž musí být každý přechod nejen na obou stranách napojen na chodník, ale i osvětlen, buď veřejným osvětlením nebo pouze pro tento účel vybudovaným světlem. Hotov proto bude do konce letošního roku. Zřízen bude uprostřed obce, v těsném sousedství autobusové zastávky linky č. 376 ve směru do Svémyslic. Vlastní přechod přes vozovku bude mít šířku 4 metry, bude proveden v bezbariérové úpravě. Stávající chodník na severní straně bude snížen rampami na 20mm nad vozovkou na šířku přechodu. Na jižní straně přechodu bude zřízen varovný a signální pás. Na rozhraní vozovky a varovného pásu bude osazen betonový obrubník v délce 4 metry. Signální pás bude prodloužen až k zídce oplocení památníku padlých.

Pošta změnila systém doručování

Během prázdnin došlo k podstatné změně v doručování poštovních zásilek v rámci Jenštejna. Čas ukáže, jestli po prvotních zmatcích a špatných doručeních přijde obrat k lepšímu. Pošta slibuje, že jediné, co jako příjemci zásilek poznáme, je jiný doručovací čas.

Oficiální informace zní, že k 1. 8. 2012 bylo na poštách obvodu Nymburk (Jenštejn, Káraný, Nehvizdy, Lázně Toušeň, Semice, Přerov nad Labem, Mochov) centralizováno listovní doručování. „Což znamená, že tam, kde listovní zásilky doručoval doručovatel listovní pěší nebo na kole, dnes do těchto lokalit doručuje doručovatel listovní motorizovaný, který do obcí dojede služebním vozidlem, a to buď z řídící pošty Brandýs nad Labem – Stará Boleslav 1 nebo Čelákovice," řekla pro Jenštejnský občasník mluvčí České pošty Marta Selicharová. „V každé obci doručí veškeré v ten den došlé poštovní zásilky (listovní, poukázky, důchody) a dále pokračuje v doručovací pochůzce a po vyúčtování zásilek na ukládacích poštách se vrací na řídící poštu."

Změna systému přinesla ze začátku řadu komplikací (nesprávně doručené dopisy či dokonce balíky, měnící se časy doručování). Česká pošta si je určitých komplikací vědoma s slibuje nápravu: „Vzhledem k tomu, že v současné době ještě nejsou zcela ustálené jednotlivé doručovací okrsky, stávající pracovníci se seznamují s doručovacími pochůzkami (zaučují, končí, nastupují noví), může docházet k tomu, že časy, kdy doručovatelé do jednotlivých obcí „dorazí" nejsou ve všech lokalitách zcela ustálené. Časová vychýlení jsou otázku času, tedy do té doby, než se jednotlivé doručovací okrsky stabilizují," slibuje Marta Selicharová. „Motorizované doručovací okrsky zajišťují doručování všech poštovních zásilek zcela v souladu s kvalitativními požadavky každý pracovní den, tedy v průběhu pracovního dne. Pro některé adresáty to přináší pouze jednu změnu, a to čas, kdy doručovatelé do vsi dojedou a zásilky zde doručí, popř. oznámí."

Martin Šidlák

Rozpočet obce Jenštejn – nejen pro finanční odborníky

Jsou obecní peníze věcí veřejnou nebo jen pro vybranou část obyvatel? Víte, jak si stojí obec Jenštejn po stránce finanční a jak vypadaly její rozpočty v minulých letech?

Smyslem tohoto článku není do detailu rozebrat financování obce Jenštejn ani provádět hodnocení hospodaření obce v jednotlivých letech, pouze se podívat na rozpočty obce z několika základní pravidel.

FINANCOVÁNÍ OBCE – VYROVNANOST ROZPOČTU

Většině z nás se už v životě stalo, že jsme si museli půjčit od kolegy z práce nebo jít tzv. do mínusu na našem bankovním účtu, abychom pokryli nedostatek peněz na nějakou dobu. Pokud celkové výdaje za kalendářní rok přesáhnou příjmy, potom hospodaříme se schodkem neboli deficitem (tj. nedostatkem peněz). Tento nedostatek peněz pokryjeme buďto našetřenými penězi z minulosti nebo si půjčíme od nějakého subjektu. Naopak všichni máme rádi situace, kdy nám za nějaké období peníze zbudou, potom hovoříme o přebytku, resp. přebytkovém hospodaření. Jak asi všichni tušíme, přebytkové hospodaření je nám příjemnější, protože nám vzniká rezerva na horší časy. Je tu ale jedno velké ALE. To že je hospodaření schodkové, ještě nemusí znamenat, že je to hospodaření špatné a naopak na první pohled přebytkové hospodaření nemusí být dobrým hospodařením už na druhý pohled. Při posuzování kvality financování je také třeba vzít v úvahu strukturu výdajů a strukturu příjmů, které jsou v daném rozpočtu – tzn. odkud peníze dostáváme, a za co je utrácíme.

STRUKTURA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

a) Příjmy

Také jste si řekli někdy v životě jako já, proč nemám tetičku z Ameriky, po které bych zdědil vilu na Floridě nebo alespoň milion dolarů? Právě jsme si vysnili tzv. kapitálový příjem. Nebo jste snili o vyšším platu od vašeho zaměstnavatele? Potom jste snili o tzv. běžném (provozním) příjmu.

V případě obcí rozdělujeme příjmy na daňové (provozní), kapitálové (nedaňové), dotace a příjmy z dluhových nástrojů.

- Mezi daňové příjmy obce řadíme daně, které na centrální úrovni vybírá stát a pak jejich výnos na základě předem stanovených kritérií přerozděluje obcím. Druhou částí daňových příjmů jsou tzv. místní daně a poplatky (např. ze psů, za výherní automat, za komunální odpady apod.).
- Kapitálový (nedaňový) příjem obce představuje např. příjem z prodeje vlastního majetku obce, příjem z podnikání či darů a dědictví.
- Dotace představují další z příjmů do obecní poklady a jsou poskytovány z vyšších správních celků jako krajský úřad či ze zdrojů strukturálních fondů Evropské Unie apod.
- Posledním typem příjmů obecního rozpočtu jsou úvěry a půjčky (dluhové nástroje). Tyto příjmy musí obec po určitém období vrátit včetně zaplacení dodatečných nákladů ve formě úroků. Stejně jako u hypotéky na koupi bytu musíme bance vrátit nejen hodnotu úvěru, ale také úroky.

b) Výdaje

Tak tenhle ekonomický pojem snad ani není nutno představovat a všichni bychom si přáli, aby naše výdaje někdo uhradil za nás. Mezi běžné výdaje řadíme odchozí platby za elektřinu, jídlo, oblečení apod. Kapitálové výdaje představují pro domácnosti výdaje za nákup nemovitosti, auta apod. Obdobně se dělí výdaje obecního rozpočtu na běžné výdaje, které představují platby na mzdy zaměstnanců, energie, služby, opravy apod. Kapitálové výdaje jsou výdaje na nákup majetku nebo na financování nákupu majetku, které zahrnuje také splátku úvěru apod.

c) Vztah příjmů a výdajů – zlaté pravidlo financování

Je lepší si koupit dům na hypotéku nebo z kontokorentu na běžném účtu? Je správné utratit peníze získané z prodeje majetku za běžné výdaje jako oblečení či jídlo? Odpověď je jednoduchá. Dům si pořídíme raději na hypotéku, protože úroky jsou nižší než u krátkodobého kontokorentního úvěru a peníze z prodeje majetku raději uložíme nebo použijeme na nákup jiného dlouhodobého majetku. Měli bychom se vyvarovat projídání svých úspor.

Zlaté pravidlo financování říká, že peníze z prodeje majetku nebo ušetřené peníze z minulých let by se měli investičně zhodnocovat nebo je použijeme na nákup jiného majetku s dlouhodobou možnosti využití a neměli bychom je použít na běžné výdaje.

V grafu jsou vidět příjmy, výdaje a změny peněžních prostředků obce Jenštejn za rok 2003 až 2011. V grafu jsou vidět pouze celkové hodnoty v jednotlivých letech, pokud si chcete udělat přesnější obrázek, podívejte se na webové stránky www.rozpocetobce.cz, ze kterých jsem čerpal i já.

Igor Hochmajer

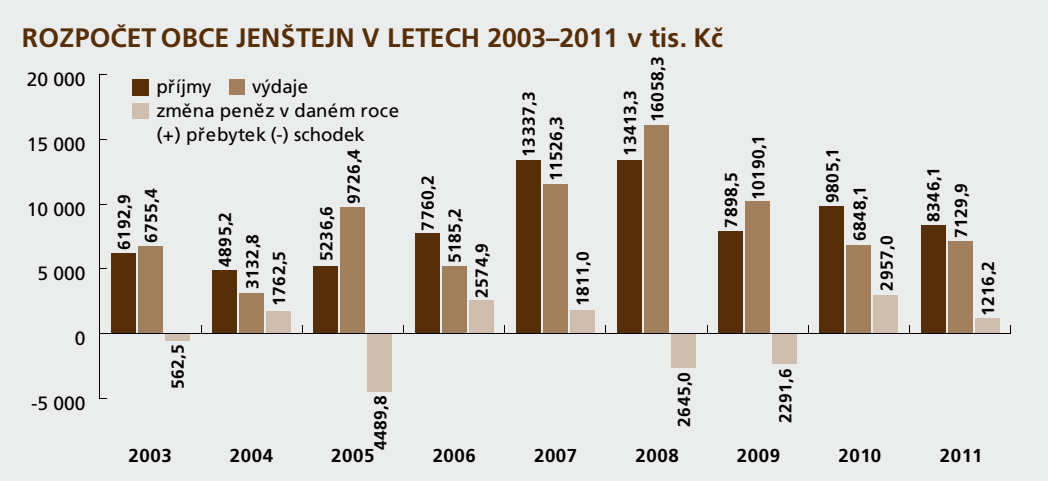

Jak budou vypadat daňové příjmy Jenštejna od nového roku

Dokončení ze strany 1

Obec Jenštejn se nachází se svými daňovými příjmy v jiné situaci, než tomu bylo minulý rok a než předpokládala, že tomu bude setrvale do roku 2022 dle schváleného rozpočtového výhledu z roku 2011.

Konzervativní odhad částky 1,5 – 2,0 mil. Kč ročně navíc oproti již předvídaným výdajům na projekty a dalším výdajům ve schváleném rozpočtovém výhledu může být buď použit na rychlejší umořování úvěru obce nebo na další kvalitní projekty na zvelebení obce a zlepšení kvality života v něm, případně částečně na oba tyto účely. Každopádně, s řádným a důsledným řízením financí Jenštejna vedením obce prováděným každý měsíc, navíc pod dohledem finančního výboru, existují záruky, že se obec nedostane mimo mantinely salda příjmů a výdajů dle schváleného rozpočtového výhledu.

Rozhodnutí o výdajových prioritách a rozsahu výdajů je především na zastupitelstvu, které bude na konci roku schvalovat obecní rozpočet na rok 2013. Konzultace o těchto výdajích probíhá a bude probíhat na rozvojovém, komunitním a finančním výboru zastupitelstva, jejichž jednání jsou veřejná.

Plné znění tohoto článku, včetně dalších informací a zdůvodnění k danému tématu, je dostupné na webových stránkách obce.

Petr Dovolil

„Do Beninu by měli cestovat lidé s otevřenou myslí“

Valère SEHO se narodil v Beninu a do Čech přicestoval v roce 1985, aby zde začal studovat na VŠCHT v rámci mezinárodní výměny studentů v rámci UNESCO. V současné době pracuje pro potravinářský průmysl a bydlí v Jenštejně.

Asi málokdo ví o Beninu víc, než že leží v západní Africe. Můžete nám o něm něco povědět?

Benin patří rozlohou i počtem obyvatel k menším státům ležícím u Guinejského zálivu. Nezávislost získal v roce 1960, v čele stojí prezident a území je rozděleno na 12 departamentů. Žije zde vice než 42 etnik a máme oficiálně uznaných 12 jazyků plus francouzštinu. Jiné světové jazyky jsou používané. Podle tradiční kultury má každé etnikum svého krále. Původně jsme animisté, ale oficiálně vyznáváme křesťanskou (větší část) a muslimskou víru.

Doporučoval byste Čechům Benin navštívit? Jaké památky konkrétně?

Navštívit jakoukoli cizí zemi je obohacující, poznat jinou kulturu, zkusit pochopit jiné nahlížení světa a v tomto případě dost odlišného je v dnešním globálním světě velmi důležité. Do zemí jako je Benin by měli cestovat lidé s otevřenou myslí, kteří nestaví své zvyklosti a hodnoty za jediné měřítko. Základní rada je pro každého turistu nesrovnávat s tím, co je doma, co znám. Pokud hledáte atrakce, pak nezklamou národní parky – rezervace s divokou přírodou a zvířaty, královský palác v Abomey, Ganvié vesnice na vodě (beninské Benátky), koloniální pevnost v Ouidah (zde se konají začátkem ledna obrovské animistické slavnosti), zvláštní domy Tata somba stavěné „z válců“ různého průměru na severu Beninu. Řadu uměleckých předmětů můžete najít na speciálních trzích v různých městech a samozřejmě v muzeích např. v Port Novo nebo Niki. Ale podle mého názoru je nejzajímavější pro cizince, jak lidé v Beninu spolu žijí, jak pracují, jak funguje rodina, společnost, jak se lidé baví…. a v neposlední řadě, co jí, jaká je beninská kuchyně, to je to, co mne velmi zajímá a čemu se věnuji.

V současné době přichází do Afriky hodně obyvatel Číny. Jak je na tom Benin? A jak to vnímáte?

Dnes mluvíme o globalizaci, mluvíme o krizi, o světě bez hranic. Lidé migrují po celém světě a tak i v Beninu žijí, pracují a obchodují lidé, kteří se zde nenarodili.

Jaké informace jste měl o ČR v době, kdy jste si ji vybral pro svá studia?

O tehdejším Československu jsem nevěděl vůbec nic. Jazyk jsem samozřejmě neznal. Přijel jsem do Československa spolu se svými kolegy otevřený všemu novému. Když jsem se začal připravovat na studium chemie v Jihlavě, navštěvoval jsem kurzy češtiny. Vysokou školu bylo možné tehdy studovat jen v češtině a nebylo zde mnoho lidí, kteří by mluvili francouzsky nebo anglicky. Vše se tedy začalo odvíjet od jazyka.

Co počasí?

Počasí pro mě šok nebyl, aklimatizoval jsem se velmi rychle. Jen ten bílý písek co padal z nebe a slunce, které půl roku nehřeje, mě překvapilo.

Jak na váš odchod reagovali rodiče?

Rodiče byli připraveni, že odejdu. Po maturitě jsem studoval vysokou školu v Beninu a bylo jasné, že specializaci získám v cizině, takže o tom věděli.

Navštěvujete rodinu často?

Navštěvuji ji tak často, jak jen to podmínky umožňují. Část rodiny mám v Evropě.

Líbí se vám v Jenštejně?

Rozhodli jsme se s manželkou pro Jenštejn pro jeho neopakovatelný půvab.

Setkal jste se někdy s rasismem?

Já osobně nikdy. Ale tím nezpochybňuji, že někdo jiný ano. Rasisté jsou všude, i v Beninu.

Mohl byste nám na závěr říci nějakou větu v rodném jazyce?

A gbèmè vivitó.

A to znamená?

Život je hezký.

BENINSKÝ RECEPT

Slepice na sezamové omáčce

- slepice
- středně velká cibule
- česnek, zázvor
- černý pepř rozmletý
- sůl
- celá červená paprika + kousek feferonky
- rozdrcený sezam
- čerstvé špenátové listy
- řepkový olej
- suché bílé víno

Den předem naporcujeme slepici, osolíme, přidáme koření (mletý pepř, česnek, krájená cibule) a řepkový olej. Necháme uležet v lednici. Rozemeleme červenou papriku a feferonky. V papiňáku zahřejeme trošku řepkového oleje, přidáme kusy slepice a necháme pomalu dusit do měkka. Zvlášť zahřejeme trochu řepkového oleje a přidáme papriku a feferonky, krájenou cibuli, česnek, sůl a zázvor, vaříme 10 – 15 minut. Přidáme porce slepice a rozemletý sezam, povaříme, přidáme 20 ml vína a špenátové listy a ještě chvíli povaříme. Jako příloha se hodí rýže nebo bramborové knedlíky.

Z historie obce: Povídání o tvrzích II.

V minulém čísle začalo vyprávění kronikáře Václava Kovandy o tvrzích v Jenštejně a okolí. Dříve bývala tvrz skoro v každé vesnici.

Než se náš zájem soustředí na přestavbu jenštejnské tvrze na hrad, je nutné se zmínit o jedné, na svou dobu velké, zástavbě patřící k Jenštejnu. Byl to svobodný dvůr Vřesek. Nebyl tvrzí, ani poplužním dvorem patřící vrchnosti. Vznikl ve stejnou dobu jako jenštejnská tvrz v polovině 14. století. Svobodný dvůr to byl proto, že po většinu času trvání, který mu byl vyměřen, patřil pražským klášterům. Řízený byl tak zvaným hamfestem, to znamená privilegia či práva v listině potvrzená smlouvou. Na mapě z roku 1547 je zaznamenaná i poloha tohoto dvora. Je to oválná asi 13 až 15 metrů vysoká skála, přibližně 80 x 150 metrů veliká. Najdeme ji asi 600 metrů jihozápadně od Jenštejna v širokém údolí poblíž obce Radonice.

Údolí Vřesek vždy patřilo a stále patří do katastru obce Jenštejna. Jenom jméno se částečně s dobou měnilo. Se zánikem dvora v 17. století zmizel i jeho název Vřesek. Na dlouhou dobu se v literatuře vyskytuje název Vřísek. V 19. století však zdomácněl jeho současný název Břízek. Po samotném dvoru nezůstala ani stopa. Vlastně se na něj úplně zapomnělo. Celá skála je v současné době porostlá mohutným borovicovým lesem. Možná už od 19. století se této skále říká Amerika. Kde a kdy tento pomístný název vznikl, se již nikdy nedozvíme. Platí však dodnes.

O dvoře Vřesek a jeho dávné minulosti se zmiňovalo nezávisle na sobě několik historiků. To mě přivedlo na myšlenku využít v roce 2000 badatelský tým pracující pro televizi Prima, která pod názvem „Záhady a mysteria“ nechala prozkoumat detekčním přístrojem podzemní chodby od Proseka až do Brandýsa a Staré Boleslavi, včetně jenštejnského podhradí. Požádal jsem je o prozkoumání možných pozůstatků dvora Vřesek.

Překvapení bylo veliké a nadšení ještě větší. Výzkum prokázal pod vrstvou hlíny a pod kořeny stromů základy pěti větších obdélníkových staveb, včetně kruhové základny obranné věže. Na straně východní, kde byla skála nejpřístupnější, byly objeveny dnes již velice pozměněné zbytky umělého příkopu, přes který pravděpodobně vedl padací most. Těsně vedle byly objeveny zbytky základů strážního domku. Dvůr neměl žádné hradby. Byl chráněn uměle vytvořeným velkým rybníkem, který obepínal celou skálu se dvorem a zasahoval jedním svým ramenem do údolí vedoucího k severu. Dnes bychom řekli k vesnici Podolánce. Uprostřed tohoto bočního ramene byla vytvořená napříč umělá hráz, která zadržovala vodu celého rybníka. Hráz byla v dobrém stavu znatelná ještě v roce 1979, část zděného stavidla ještě na začátku 20. století.

Široké údolí s mírně se svažujícím terénem, díky několika silným pramenům vody, bylo od prvopočátku předurčené k pěstování zeleniny ve velkém. Kromě těchto pramenů protékal údolím v té době velice vodnatý potok, který plnil velký rybník vodou.

Majetkem tohoto dvora nebyly jenom velké pozemky kolem, ale i 14 kop polí na východ od Jenštejna za Bílým křížkem. (1 kopa = 2, 31 ha). Pěstovalo se zde hlavně obilí a olejniny. Tomuto místu se stále říká „Na Čtrnácti“. Od roku 1402 až do začátku 17. století máme ve staré kronice zapsaná všechna jména majitelů tohoto dvora, kteří byli povinni dodávat veškeré výpěstky pražským klášterům. Každoročně to bylo veliké množství obilí a olejnin, hlavním sortimentem byla zelenina. Nikde jsem však nenašel ani poznámku o tom, jaké druhy zeleniny se zde pěstovaly nejvíce. Dvůr Vřesek pravděpodobně zanikl v roce 1639, kdy švédská vojska generála Bannera ve třicetileté válce pobořila jenštejnský hrad i všechny grunty ve vsi. Po této válce není o dvoru Vřesek nikde již žádná zmínka. Spolu se dvorem zanikl i velký rybník.

O existenci dvora Vřesek svědčí malá příhoda z roku 1949. Na lesem porostlou skálu Amerika si často chodily hrát děti z Radonic. Lezly po skalách a hloubily si pod nimi různé díry na schovávání. Při jednom takovém hloubení pod skálou nalezly džbánek se stříbrnými mincemi. Poklad pocházel z doby před třicetiletou válkou. To znamená těsně před zánikem dvora. V blízkosti skály měl chatu zahradník Hataš, který zde pěstoval zeleninu. Děti se s pokladem svěřily paní Hatašové a ta si údajně část pokladu nechala. A to neměla dělat. Při vyšetřování byla krádež zjištěná a paní z toho měla nepříjemnosti. Celý tento příběh se mezi lidmi tradoval v různých verzích. O hodnotě tohoto pokladu se určitou dobu mluvilo a časem vše utichlo. Politická situace kolem roku 1950 nedovolovala žádnou publikaci.

Ve vyprávění o dvoru Vřesek bych chtěl použít závěr průzkumu badatelů, kteří při hledání podzemních chodeb pod hradem Jenštejn přišli v roce 2000 s domněnkou, že jedna z chodeb vedla právě do dvora Vřesek a dále do tvrze ve Vinoři, která stávala v místech nynějšího zámku. Dále měla pokračovat až do labyrintu chodeb pod Prosekem. Žádná chodba nebyla skutečně potvrzená, a tak zůstane pouze při té domněnce.

Podzim v Jenštejnském trpaslíku

Stále se můžete hlásit do následujících kurzů:

Trpaslíkova školička – pondělní dopolední program pro děti od cca 3 let, cvičení, výtvarno, muzicírování, kolektivní hry, procházka ven, pohádky, básničky, volná herna...

Hrajeme si s flétničkou – pondělní kroužek je určen pro děti od 5 let, které se chtějí naučit zahrát si na flétnu nějaké písničky. Hravou formou se seznámíme s nástrojem, i jak se na něj hraje, naučíme se správně dýchat.

Zpíváme si pro radost – středeční kroužek je určen pro děti od 4 let. Budeme zpívat převážně lidové písničky, a když budeme šikovní, tak i někde vystoupíme.

Yamaha – Robátka – čtvrteční hudební kurz podporující rozvoj všech smyslů a hudebních schopností.

Trpaslík plánuje akce:

13. 10. Sváťovo divadlo v Hostinci u Cafourků
28. 10. Haloween
9. 11. Lampionový průvod (organizujeme společně s obcí Jenštejn)
5. 12. Mikulášská

Dále se můžete těšit na **podzimní fotografování dětí.**

Ke **změně programu dochází ve čtvrtek** – od října budou čtvrtky večer od 20.00 hod. věnovány cvičení na míčích pod vedením Lucie Košíkové. Jóga bude jen v neděli večer. Od října začínáme opět s oblíbenými hernami pro děti.

Dne 20. 10. 2012 od 9:30 do 14:00 se bude v prostorách RC Jenštejnský trpaslík konat Bazárek převážně dětského oblečení a potřeb. V průběhu konání mohou zájemci o prodej své zboží osobně nabízet v prostorách centra za jednorázový poplatek 30 Kč. Zároveň bude možné nabídnout do prodeje jakékoliv vlastní výrobky a výtvory.

Pro aktuální informace sledujte www.trpaslik.eu.

ZAHRADNICKÉ OKÉNKO

Dnes bych vám chtěla připomenout květinu která k podzimu patří. Lidé jí říkají různě.

Chrysanthemum-chryzantema, listopadka, Václavka, dušička.

Obliba těchto rostlin stále stoupá, patří k oblíbeným rostlinám v období pozdního léta. Používá se nejen k dušičkovému prodeji, ale k ozdobě oken, podzimní výsadbě. Jako řezané jsou pak oblíbené pro dlouhou trvanlivost ve váze. Je to také častá květina používaná do svatebních vazeb.

Existuje více než 200 druhů a některé pěstujeme i na zahrádkách. Je z čeledi hvězdicovitých, původem z Číny a Japonska. U nás v zahradnictví pěstujeme Chrysanthemum-Multiflora – chryzantéma drobnokvětá pěstovaná v květináčích.

Množení – řízkujeme rostliny během měsíce dubna. A od poloviny května až začátku června hrnkujeme do květináčů a mis dle budoucí velikosti rostliny. Existuje zemina přímo určená pro tyto rostliny a obohacená o hnojivo multicote, které má dlouho trvající účinek. Pak zaštipujeme. Období nakvétání je ovlivněno i délkou světla přes den a rozdílem teplot mezi dnem a nocí. Rostliny rozestavujeme na černé textilie, dál od sebe tak, aby se nedotýkaly.

Závlaha je ideální automatická-kapková. Jsou náročnější na vláhu, ale zároveň nesmí stát ve vodě. Z živin potřebují dusík a draslík.

Chryzantema má i své škůdce: nejčastější je sviluška, třásněnka, mšice a z chorob je nejzávažnější bílá rez.

Přeji vám, aby tento podzim byl plný sluníčka a nezapomeňte na své zahrádky, kde je potřeba poskytnout výživu s vyšším obsahem draslíku, který způsobí zesílení rostlinných pletiv, a tím zajistíte lepší přezimování vytrvalých rostlin, jehličnanů a trávníku.

Koutek zdraví

V několika následujících číslech ráda seznámila s účinky a použitím jednotlivých éterických silic. A aby byl přehled kompletní a srozumitelný, zvolila jsem jeho abecední řazení.

Co slovo éterická silice znamená? Jedná se o těkavou vonnou esenciální látku produkovanou ve většině případů rostlinou. Vhodně volenými silicemi docílíme rychlé úlevy při řadě problémů, a to pouze přírodní cestou.

A jak nám jednotlivé silice mohou pomoci? Mají především výrazné antibakteriální, antiseptické, antimykotické a detoxikační účinky. Velmi dobře ovlivňují hormonální a psychické problémy, zklidňují a zmírňují tenze, stresy a blokády. Harmonizují, čistí, posilují a regenerují. A pokud se cítíme unaveni a oslabeni, i v těchto případech nám aromaterapie může naše pocity vylepšit.

Dnes si jako první představíme silici s názvem Bergamot. Jedná se o silici, která patří mezi citrusy a o nich je všeobecně známé, že velmi pozitivně ovlivňují deprese a úzkosti, snižují nervové napětí a přináší radost do života jak u dospělých, tak i u dětí. Dokáže zmírnit napětí svalů, účinně snížit horečku, pomoci při škrábání a bolesti v krku, a to zejména při streptokokových infekcích. Napomáhá také při léčbě průjmů. Používá se při infekcích dutiny ústní, zánětu močového měchýře a všeobecně při různých potížích se sliznicemi. Má velmi příznivý vliv při léčbu astmatu. Ve směsi s citrónovým olejem se jejich vlastností využívá při všech typech infekcí dýchacích cest. Patří také mezi vynikající repelenty.

Druhou dnešní silicí je Borovice. Existuje jich několik druhů. Borovice kleč patří mezi nejvýraznější ve svých léčebných účincích a naopak Borovice lesní v BIO kvalitě se honosí svými jemnými vlivy na tělo, které lze využít například v těhotenství nebo u miminek. Hlavní léčivou složkou je pinosolvin – látka obsažená přímo v jehličí, která působí antisepticky. Zvládne omezit růst nežádoucích bakterií i původce TBC v plicích. Je také velmi vhodná při nachlazení, chřipce, bolesti kloubů, zápalu plic i astmatu. Podporuje a posiluje činnost ledvin a vlasové pokožky. Působí na revmatické a svalové únavové bolesti. Prokrvuje a čistí pleť. A po stránce psychické napomáhá koncentrovat mysl, zvyšuje pocit bezpečí, opory a vitality. Pokud má někdo problémy s vůlí, má také nejspíše oslabenou esenci ledvin a je nejvhodnější natírat denně několik kapek této silice přímo na oblast ledvin po dobu 2 až 3 měsíců.

Gábina Válková

Dětská hřiště

Před prázdninami došla do redakce Občasníku kopie mailu určeného obci, který upozorňoval na špatný stav dětského hřiště v Dehtárech. Šestiletá holčička tam spadla z houpačky, ulomil se s ní celý uhnilý trámek, na kterém je houpačka zavěšena. Další dítě si roztrhlo kalhoty o dva hřebíky, které vyčnívaly z uhnilého žebříčku u klouzačky. Prostřednictvím členky zastupitelstva Jany Habartové jsme nechali tento problém zaznít na zasedání zastupitelstva.

Starosta Jiří Sojovský nechal hned po mailovém upozornění problémová místa opravit, ale protože celkový stav hřiště není dobrý, navrhl celkovou výměnu hracích prvků v příštím roce. Touto investicí by se mělo zabývat i další jednání rozvojového výboru obce. Starosta rovněž jedná o možnosti získání dotace na opravu hřiště.

Složitější situace je u hřiště v Novém Jenštejně, které neleží na pozemku obce, ale developera, a je v současné době na prodej.

Pokud máte jakékoli nápady, o čem by měl Občasník psát, dejte nám vědět do redakce.

ANGLICKÝ KOUTEK

Elizabeth Johnson

Liz was first introduced to swimming at the age of three, following advice that it would help with her cerebral palsy. At just fourteen, Liz was already competing at a national level, before making the British team shortly after. In 2006, Liz claimed three gold medals at the IPC World Championships, successfully building on the successes at the Athens Paralympic Games where she won a silver medal. The highlight of her career, however, was yet to come.

In September 2008 at the Beijing Paralympic Games, Liz became Paralympic Champion in the 100m Breaststroke, dedicating it to her mother who sadly passed away the day Liz arrived in Beijing.

In June 2009, Liz moved from Swansea and joined the University of Bath training group–TeamBath. Since this transition, Liz has set a new world record in the 50m breaststroke (SB6) at the Disability National Swimming Short Course Championships in November 2009 and in December she went onto win the gold, with another World record breaking performance, at the IPC World Short Course Swimming Championships in Rio de Janiero.

In addition to her swimming ambitions, Liz also has plans to pursue a career as an accountant, having graduated in 2008 with a degree in business management and finance, and is currently studying for her ACCA qualification.

Slovníček:
cerebral palsy – mozková obrna
passed away – odejít, zemřít
disability – handicap

Zumba

Dětská zumba ve vinořské sokolovně probíhá každý čtvrtek 15:30-16:20 (děti 5-9 let), 16:30-17:20 (děti 10-15 let) a každé pondělí v ZŠ Satalice 14-16:00. Více info na www.primazumba.cz nebo telefonu 607 661 196.

inzerce

DĚTSKÝ BAZÁREK RODINKA
Náchodská 2306 - Horní Počernice
!! NOVĚ OTEVŘENO !!
Po-Čt 14.00-18.00 h

Přijímáme zboží do komisního prodeje:
- dětské oblečení (podzimní)
- boty, brusle
- hračky
- odstrkovadla, dětská kola
- kočárky
- dětské postýlky
- monitory dechu, chůvičky, váhy, odsávačky mat. mléka
- přebalovací pulty, podložky, lehátka do vaničky
- potřeby pro krmení děťátka (bryndáky, stoličky, příbory, mističky, lahvičky, hrnečky)
- sterilizátory, ohřívače kojenecké stravy atd...)

(VŠE ČISTÉ A FUNKČNÍ)

Pavel Hokr ve spolupráci se Střediskem volného času Všenory
VÝUKA NA HUDEBNÍ NÁSTROJ
klavír, kytara (elektrická i akustická), flétna a další
- učíme se hrát pro vlastní potěšení, koncertujeme 3x ročně
- hrajeme písničky, které si vybíráte - žádné stupnice ani etudy
- první 2 hodiny nezávazné, můžeme docházet k Vám domů

HRAJEME NAPŘ.: SKÁKAL PES, NENÍ NUTNO, KDYŽ JDE MALÝ BOBR SPÁT, HOLUBÍ DŮM, SEVERNÍ VÍTR, MY HEART WILL GO ON, HŘÍŠNÁ TĚLA KŘÍDLA MOTÝLÍ, ČÍM TO JE, SPOMAĽ, VODA ČO MA DRŽÍ NAD VODOU, MĚLS MĚ VŮBEC RÁD, LISTEN TO YOUR HEART, FALLING SLOWLY, MAMMA MIA, DĚLÁNÍ, LET IT BE, PÁTÁ, KNOCKIN' ON HEAVEN'S DOOR, DÍVÁM SE DÍVÁM

MÍSTA VÝUKY: Jenštejn, Brandýs n. L., Říčany, Vinoř, Úvaly, Průhonice, Jirny, Klánovice, Říčany, Jesenice, Újezd n. L., a další obce v okolí Prahy

INFORMACE A PŘIHLAŠOVÁNÍ:
e-mail: info@pavelhokr.cz, tel.: 608 745 262 (Jarka Reiserová)
www.pavelhokr.cz

Loučení s prázdninami

První zářijový týden patřil v Jenštejně tradičnímu Loučení s prázdninami. I přes nepříznivé počasí se především zásluhou organizátorů pod vedením Jany Habartové a místním hasičům podařilo připravit pro děti zábavné odpoledne před jejich poprázdninovým nástupem do školy. Díky patří i firmě PROFI RENTAL za catering a pomoc při organizaci a také firmě SICO za bezplatný pronájem plošiny.

Prázdninové výlety s Jenštejnským trpaslíkem

Během prázdnin uskutečnila Klára Zemanová ve spolupráci s Jenštejnským trpaslíkem tři výlety a jeden „tábor“ pro děti školkového věku do bližšího i vzdálenějšího okolí.

Hned začátkem prázdnin, 11. 7., jsme se s dětmi vydali na Petřín. Kromě „tradičních“ petřínských atrakcí, jako je zrcadlové bludiště a rozhledna, jsme obdivovali dřevěný kostelík v zadní méně navštěvované části petřínského parku a poblíž něj i hřiště s opravdu dlouhou klouzačkou.

Jako druhý výlet jsme šli 31. 7. do Satalické obory. Ráno jsme si pomohli autobusem do Satalic a pak jsme šli Satalickou oborou (bažantnicí) po naučné stezce, přes Vinořský park až do Jenštejna. Všech 12 dětí plnilo na zastaveních různé zábavné úkoly. Po cca 7 km dlouhém výletě si děti užily hřiště v Jenštejně.

V srpnu (21. 8.) jsme podnikli napínavou cestu za pokladem. Podle mapy jsme hledali indicie (kousky puzzle schované ve vajíčku) cestou z Jenštejna do Radonic a okruhem asi 5 km dlouhým přes les zpět do Jenštejna. Prázdninové akce jsme zakončili (29. 8.) jednodenním „táborem“ na téma „Z pohádky do pohádky“. Úkolem dětí bylo zachránit čtyři zakleté princezny. Během dne děti ještě plnily úkoly a pomocí pomocí lektvaru od víl, hry na vodníka, výroby šatů a cesty za pohádkovými bytostmi získaly kouzelné kameny, které pomohly vysvobodit všechny princezny z moci zlého černokněžníka.

Klára Zemanová

Foto: archiv rodiny Zemanových

Jenštejnský občasník. Vydává Obecní úřad Jenštejn, 9. května 60, 250 73 Jenštejn, tel.: 286 851 985. Šéfredaktorka: Kateřina Tůmová, email: redakce@jenstejn.info. Stálí spolupracovníci: Alena Divišová, Jiří Hulík, Tereza Jiroutková, Táňa Sýkorová, Martin Šidlák, Daniel Tůma. Grafika, produkce a tisk: Technika s.r.o. MK ČR E 20 271.